

Het verhaal van de Trojaanse oorlog

ISBN: 9789465543291

Omslagontwerp: Ls Coronalis

**© 2026 P en B Cornelissen, Hamont-Achel,
Belgium**

Behoudens de in of krachtens de Auteurswet van 1912 gestelde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of, openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch door fotokopieën, opnamen of enig andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

All rights reserved. No part of this publication may be reproduced, distributed, or transmitted in any form or by any means, including photocopying, recording, or other electronic or mechanical methods, without the prior written permission of the publisher.

Eerste druk

Het verhaal van de Trojaanse oorlog

Ls Coronalis

Woord vooraf

De Ilias, traditioneel toegeschreven aan Homeros, is een van de oudste en beroemdste heldendichten uit de wereldliteratuur. Het verhaal speelt zich af in het laatste jaar van de Trojaanse Oorlog en draait vooral om Achilleus, de grootste krijger van de Grieken.

De aanleiding is de woede van Achilleus na zijn conflict met de Griekse legerleider Agamemnon. Achilleus trekt zich terug uit de strijd, waardoor de Trojanen onder leiding van Hektor steeds sterker worden en de Grieken terugdringen naar hun schepen.

De Ilias gaat echter over meer dan oorlog en heldenmoed. Homeros laat zien wat oorlog met mensen doet.

Naast de Griekse helden leren we ook de Trojanen kennen, vooral Hektor, die niet alleen een dappere krijger is, maar ook een toegewijde echtgenoot, vader en zoon.

Aan beide kanten zijn mensen die lijden onder de oorlog.

Ook de goden grijpen voortdurend in. Zeus, Hera, Athena, Apollo en Aphrodite kiezen partij en beïnvloeden de gebeurtenissen, maar uiteindelijk blijft ook voor hen het lot een macht die niet zomaar kan worden veranderd.

De Ilias bestaat uit vierentwintig zangen en volgt Achilleus van zijn woede en trots, via de dood van zijn vriend Patroklos en zijn wraak op Hektor, naar een moment van mededogen.

Het verhaal eindigt niet met de val van Troje, maar met de begrafenis van Hektor.

De wrok van Achilleus.

Het verhaal van de Ilias begint niet bij het uitbreken van de Trojaanse Oorlog, maar midden in de oorlog. De Grieken, die Troje al bijna tien jaar belegeren, worden geteisterd door een ramp. De oorzaak daarvan is een hevige ruzie tussen de Griekse opperbevelhebber Agamemnon en de grootste Griekse krijger, Achilleus. De Grieken hebben een aantal steden in de omgeving van Troje geplunderd. Daarbij hebben ze twee vrouwen buitgemaakt. Chryseïs, de dochter van de priester Chryses, is aan Agamemnon toegewezen. Een andere vrouw, Briseïs, is als oorlogsbuit aan Achilleus gegeven. Chryses komt naar het Griekse kamp om zijn dochter vrij te kopen. Hij is priester van Apollo en draagt de heilige tekenen van zijn god. Hij smeekt Agamemnon en de andere Grieken om zijn dochter terug te geven. Hij biedt daarvoor een rijke losprijs aan. De meeste Grieken zouden het verzoek graag inwilligen, maar Agamemnon weigert. Hij beledigt de oude priester en stuurt hem dreigend weg. Chryses keert bedroefd naar huis terug en bidt tot Apollo om hem te wreken. Apollo verhoort zijn gebed. Hij daalt neer van de Olympos met zijn zilveren boog en begint zijn pijlen op het Griekse leger af te schieten. Eerst sterven de muilezels en honden, daarna de soldaten. Negen dagen lang verspreidt de god de pest in het Griekse kamp. Op de tiende dag roept Achilleus de Grieken bijeen. Hij vindt dat er iets moet gebeuren. Misschien hebben ze een god beledigd en is de pest daarom over hen gekomen. Hij stelt voor een ziener te raadplegen. De ziener Kalchas durft aanvankelijk niet vrijuit te spreken. Hij weet dat zijn antwoord Agamemnon kwaad kan maken. Achilleus belooft hem echter te beschermen. Dan onthult Kalchas de oorzaak van de ramp: Apollo straft de Grieken omdat

Agamemnon zijn priester Chryses heeft beledigd en diens dochter gevangenhoudt. De enige manier om de pest te laten ophouden is Chryseïs zonder losprijs terug te geven en Apollo met offers te verzoenen. Agamemnon wordt woedend. Hij wil Chryseïs wel teruggeven, maar dan moet hij volgens hem een andere oorlogsbuit krijgen. Hij wil niet als enige Griek zonder buit achterblijven. Achilleus vindt dat onrechtvaardig. Hij wijst erop dat de buit al verdeeld is en dat er geen voorraad vrouwen of rijkdommen beschikbaar is om Agamemnon onmiddellijk te compenseren. Als de Grieken later een stad veroveren, kan Agamemnon een groter deel krijgen. Agamemnon weigert echter toe te geven. Hij wil Achilleus' eigen buit, Briseïs, afnemen. Daarmee raakt Agamemnon Achilleus diep. Voor Achilleus gaat het niet alleen om Briseïs zelf. Haar afnemen betekent dat Agamemnon hem publiekelijk vernedert en zijn eer als krijger aantast. Achilleus barst uit in woede. Hij verwijt Agamemnon dat hij zich als een hebzuchtige koning gedraagt die zelf nauwelijks vecht, maar wel het grootste deel van de buit opeist. Achilleus dreigt zelfs naar huis te vertrekken. Waarom zou hij nog voor Agamemnon vechten als die hem niet respecteert? De situatie wordt steeds gevaarlijker. Achilleus staat op het punt zijn zwaard te trekken en Agamemnon te doden. Op dat moment grijpt de godin Athena in. Zij verschijnt alleen voor Achilleus en houdt hem tegen. Ze zegt dat hij Agamemnon niet moet doden. Zijn eer zal later worden hersteld. Nu moet hij zijn woede beheersen. Achilleus gehoorzaamt. Hij steekt zijn zwaard terug, maar zijn woede is nog lang niet verdwenen. Hij voorspelt dat de Grieken hem binnenkort zullen missen. Er zal een moment komen waarop ze zijn hulp dringend nodig hebben, maar dan zal Agamemnon daar spijt van krijgen. Agamemnon blijft bij zijn besluit. Hij geeft opdracht om Briseïs uit

Achilleus' tent te halen. Zijn herauten Talthymbios en Eurybates gaan met tegenzin naar Achilleus. Achilleus laat Briseïs zonder verzet meenemen. Hij weet dat de herauten slechts de bevelen van hun koning uitvoeren. Maar hij is diep gekrenkt. Hij trekt zich terug uit de strijd en besluit niet langer voor de Grieken te vechten. Daarmee ontstaat de grote breuk die de rest van de Ilias zal bepalen: de machtigste Griekse krijger weigert nog langer deel te nemen aan de oorlog. Achilleus gaat naar de kust en roept zijn moeder aan, de zeegodin Thetis. Hij vertelt haar wat Agamemnon hem heeft aangedaan. Hij vraagt haar naar de oppergod Zeus te gaan en hem te smeken de Trojanen tijdelijk de overhand te geven. Achilleus wil dat de Grieken voelen hoe afhankelijk ze van hem zijn. Als de Grieken zware verliezen lijden, zullen ze beseffen hoeveel ze aan Achilleus hebben verloren. Thetis belooft haar zoon te helpen. Ze gaat naar de Olympos, waar Zeus op dat moment afwezig is. Wanneer hij terugkeert, smeekt zij hem om de Trojanen tijdelijk te laten winnen. Zeus stemt uiteindelijk toe. Hij zal de Grieken nederlagen laten lijden, zodat Agamemnon begrijpt hoe belangrijk Achilleus is. Maar Zeus' instemming heeft gevolgen. Hera, zijn vrouw, merkt dat Zeus iets voor Thetis heeft gedaan en wordt achterdochtig. Ze vraagt hem wat hij met de zeegodin heeft besproken. Zeus wordt boos en waarschuwt haar zich er niet mee te bemoeien. Er ontstaat een ruzie tussen Zeus en Hera. De andere goden proberen de spanning te verminderen. Ten slotte zorgt Hephaistos voor een feest op de Olympos. De goden drinken nectar en eten ambrozijn, terwijl Hephaistos hen bedient. Langzaam keert de rust terug.

De droom van Agamemnon en de legers van Troje

Terwijl de Grieken nog niets van dat besluit weten, zet Zeus zijn plan in werking. Die nacht stuurt Zeus een bedrieglijke droom naar Agamemnon. In de droom verschijnt Nestor, de oude en wijze koning van Pylos. Hij vertelt Agamemnon dat het moment gekomen is om Troje aan te vallen en dat de goden hem zullen helpen. Agamemnon gelooft de droom en is ervan overtuigd dat de overwinning nabij is. Zodra het ochtend wordt, trekt hij zijn wapenrusting aan en roept hij de Griekse leiders bijeen. Hij wil zijn leger voorbereiden op de beslissende aanval op Troje. Agamemnon besluit eerst zijn soldaten op de proef te stellen. Hij laat het leger bijeenkomen en vertelt hun dat de oorlog volgens hem hopeloos is geworden. Hij stelt voor de strijd op te geven en naar huis terug te keren. Eigenlijk verwacht hij dat zijn mannen hem zullen tegenspreken en juist enthousiast zullen roepen dat ze willen blijven vechten. Maar zijn plan mislukt volledig. Zodra de soldaten horen dat ze naar huis mogen, stormen ze naar hun schepen. Iedereen verlangt naar zijn familie en vaderland en wil zo snel mogelijk vertrekken. De godin Hera ziet wat er gebeurt en vreest dat de Grieken werkelijk zullen vertrekken. Ze stuurt Athena naar het leger. Athena zoekt Odysseus op en geeft hem de opdracht de Grieken tegen te houden. Odysseus begrijpt onmiddellijk wat hij moet doen. Hij spreekt de koningen en aanvoerders toe en spoort hen aan hun plaats in te nemen. Tegen de gewone soldaten is hij veel strenger. Hij beveelt hen terug te keren naar de vergadering en niet langer voor onrust te zorgen. Langzaam komt het leger weer tot orde. Dan treedt Thersites naar voren, een gewone soldaat die bekendstaat om zijn spottende en brutale taal. Hij durft Agamemnon openlijk uit te schelden. Volgens Thersites is

Agamemnon hebzuchtig en denkt hij alleen maar aan zijn eigen rijkdom en oorlogsbuit. Hij vindt dat de Grieken lang genoeg hebben gevochten en dat Agamemnon beter naar huis kan gaan. Ook maakt hij de ruzie tussen Agamemnon en Achilleus belachelijk. De andere Grieken lachen om Thersites, maar Odysseus neemt zijn woorden niet zomaar aan. Hij geeft hem een harde klap met zijn staf en waarschuwt hem dat hij zich niet met de bevelhebbers moet bemoeien. Thersites druipt beschaamd en huilend af. De soldaten lachen hem uit en de orde in het leger is hersteld. Nu maken de Grieken zich werkelijk klaar voor de strijd. Overal worden wapens en paarden klaargemaakt en vullen de soldaten het veld. De dichter vergelijkt het enorme leger met een zwerm bijen die uit hun korven komt. Uit alle delen van Griekenland zijn mannen naar Troje gekomen om mee te vechten. Vervolgens geeft de dichter een lange opsomming van de Griekse troepen en hun leiders. Deze beroemde passage staat bekend als de schepenlijst. Hij vertelt welke volkeren naar Troje zijn gekomen, uit welke steden en gebieden ze afkomstig zijn en hoeveel schepen zij hebben meegebracht. Onder de belangrijkste leiders bevinden zich Agamemnon van Mykene, zijn broer Menelaos, Odysseus van Ithaka, Nestor van Pylos, de dappere Diomedes en de machtige Aias. Ook vele andere koningen en krijgers worden genoemd. De opsomming maakt duidelijk hoe groot het Griekse leger is en hoeveel verschillende volkeren zich bij de oorlog hebben aangesloten. Daarna richt de dichter zijn aandacht op de Trojanen en hun bondgenoten. Ook aan de kant van Troje staan vele volkeren en aanvoerders klaar voor de strijd. Hektor, de oudste zoon van koning Priamos, is hun belangrijkste krijger en bevelhebber. Hij wordt gesteund door onder anderen Aeneas en verschillende bondgenoten uit Klein-Azië. Ook hun gebieden, leiders en